

ŞƏHİDİ ÜÇÜN BURNUNUN UCU GÖYNƏYƏN ATA

**ZƏFƏR ŞƏHİDİ
BAŞ LEYTENANT
VÜSAL KAZIMOV**

...Həznilik duyulan bir payız günündə ibadətə olarkən telefonum səsləndi. Nədənə, bu dəfə həmişəkindən tez açdım və "alo" dedim. Telefonda aram-aram oxunan "Yasin" ibadətində uzlaşdığın qeyri-iradi "amin" deməyə başladım. Az sonra telefonuma bir başdaşımın fotosu gəldi. Qara mərmərdəki yazını oxuyanda qübarlı qəlbim doluxsundu. Cavanlar itirmiş dərdi insan kimi içimdə tanımadığım gəncə "ruhun şad olsun" dedim.

Zəng edən lənkəranda olan tanışım "bu, bizim şəhiddi, ondan da yazı bilərsiz" deyəndə "ya qismət"-deyə söylədim.

Həmin gündən aylar illərə qovuşdu... Astara şəhidləri haqqında yazıb tamamladığım kitab çap olundu. Təqdimatı da keçirdi...

Bu ərfədə bir təsadüfdən haqqında çox eşitdiyim təvazükar insan, professor Kamran müəllimin oğlunu da, şəhid olması bərədə eşitdim və şəhidin şəklini görəndə düşüncələrlə "bu ki, məzarı başında oxunan "Yasinə" uzaqdan-uzaga "amin" deyiyim gəncdir" deyərək ötn illər əl olaraq gözümdə canlandı. O zaman heç düşünməmişdim ki, nə vaxtsa bu şəhidin məzarını da ziyarət edəcəyəm, və ruhuna dua uyuyacam...

Deməli, həyatda təsadüf yox, zərurət var...

Tanıtmə. Şəhid baş leytenant Vusal Kamran oğlu Kazimov 1990-cı il dekabrın 17-də Lənkəranın Yuxarı Nüvədi kəndində ziyalı ailəsində işıqlı həyata göz açdı.

O, gəlişi ilə ailəyə bir dünya sevinc bəxş edir. Amma elə körpə ikən Allah canı ilə onu sınağa çəkir. O, cılız olduğuna görə tez-tez ağlayır və xəstələnilir. Evdəkilər çox narahət duyğularla körpəni müalicə etdirlər. Uşaq yaşa dola-dola canı bərkiyir, möhkəm iradəsi xəstəliyə güc gəlir və tamam sağalır, ailədən də qəm-qüssə yox olur.

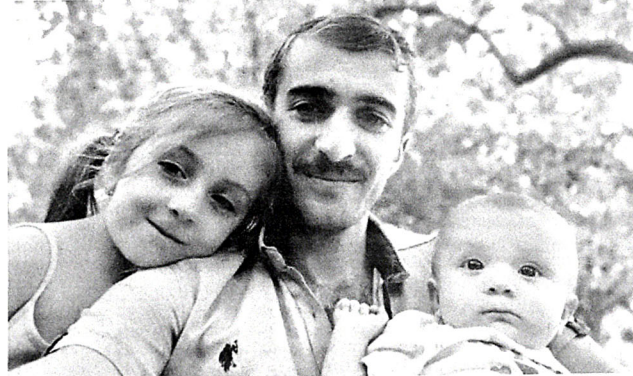
Vusal bir gün məktəbə ayaq açır. Evdə necə sevilirdisə, məktəbdə də, yaşdları arasında sevilir və hətta müsbət fərqli cəhədləri ilə seçilir.

Vusal Kazimov orta məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirəndən sonra öz istəyi ilə LDU-nin "Təbiyyat" fakültəsinə daxil olur. Universitetdə möhkəm xarakterli və səmim rəftarı ilə həm müəllimlərinin, həm də tələbə yoldaşlarının hörmətini qazanır. O,

təhsilini "Fiziki Tərbiyə və Gənclərin Çağırışaqqədərki Hazırlığı" ixtisası üzrə uğurla bitirir.

Vusal Kazimov öz müsbət xarakterini ilə el-obasında sevilən gənclərdən biri kimi bir gün fərəhəli hərbi xidmətə yollanır. İl yarım (6 ay tədris mərkəzində kurs oxuyur) hərbi xidməti uğurla başa vurandan sonra zabit kimi ailəsinə qovuşur. O, hərbi xitmətdən tərxis olundandan sonra Lənkəran şəhər uşaq poliklinikasının psixi sağlamlıq bölməsində "Müalicə Bədən Tərbiyəsi" üzrə təlimatçı vəzifəsində çalışır-çalışa LDU-nin qiyabı şəbəsində "İqtisadiyyat və İdarəetmə fakültəsinin mühəsibat uçuotu və audit" ixtisasını bitirir.

Şəhidin ocağında... Höyət qapısında üç rəngli bayrağımız xəfif-xəfif dalğalanırdı. Sanki şəhidimizdə lay-lay çalırdı. Bir zamanlar şəhidimiz həyətində ortasında çox sevdiyi bayraqa şəkil çəkirdi bəyalaşdı. Şəkilətli söz işə onun zərif ruhunun duası kimi səslənir: "Gələcək nəsillə müqəddəs bayrağımızı göz bəbəyi kimi qorumacağı indidən aşılamaz lazımdır. Bayrağımızın etibarlı öllərdə

olacağına əminik".

Asta-asta və bir qədər pərişan halda həyətədən evə qalxırdı. Hiss olunur ki, Vüsalı ev səssiz-səmirsizdir. Hansı ki, bir zaman şəhidimizin bu evdə şirin söhbəti, şən zarafatları yaşanırdı...

Şəhid anası Güler müəllimə, ömür gün dostu Aysel xanım və şirin-şəkər qızları Nuray, Aynurla necə deyirlər söhbətə körpü qoyduq... Çiyərparasının yangısıyla yaşayan ana öncə duruxdu, sonra sızıla-sızıla söhbətə başladı:

"Vusalın həsrətini onun yadigarları unudurmarsa da, təsəllimi onlarda tapıram. Balam övladları ilə ürək dolusu deyib gülmədi, öpüb oxşamıdı, nazını çəkmədi və qəfil də ölməyidən getdi, bizi hicrana möhtac etdi. Oğlum bir gün belə yadımdan çıxmı, onun danışığı, hərəkətləri həmişə gözümdə canlanır. Sevdiyi yeməyi yenə həvəslə bəşirirəm, sanki Vusalım işdən gələr "ana, nə yaxşı sevdiyim yeməyi bəşirmisən" deyəcək.

Şəhid anası kövrək duyğularla danışarkən birdən susub durdu və dəridən əl çəkdi. Gözləri məchul nöqtəyə dikildi...

Şəhidimizin ömür-gün dostu Aysel xanım (LDU-də müəllimə işlə-

yir) Vüsala bağlı xatirələri dilə gətirəndə cütlüyün çox mənalı ailə həyatı yaşadığını duydum. Onların tale ulduzları bir an içində bərişir.

Aysel xanım Vüsalla ilk dəfə tanış olanda onun qəlbi təmiz, mərd, dürüst, saf bir gənc olduğunu anlayır və öz içində "bu oğlan elə qismətimdir" deyərək düşünür. Ona görə çox da fikirləşmədən razılığını bildirir və xoşbəxt bir ailənin təməli qoyulur. Amma nə yazıq ki, sevrək, sevilərək ailə qursalar da, Vüsala onu iki körpəsi ilə baş-baş buraxır, vusal şərbəti bitməmiş, hicran acısı yaşadır ona...

Aysel xanımın yaşanmış xatirələrindən: "Vüsalla yaşadığım ailə sevinci uzun sürmədi. Çox sarsıldım bu itkidən, qəm-kədər məni tez yaxaladı amma sükürlər olsun ki, onun yadigarları, ay parçası kimi - qızlarımla dünyaya sığmayan hədiyyəmdir mənim. Vusalın öziz ruhu ilə həyatımı yaşayırəm. Sanki həyatımı işıqlandırır. Vüsaldan sonra magistratura təhsilimi uğurla başa vurdum. Sizə bir söz deyim, inanın ki, yenidən dünyaya gəlsəm, yenə də Vüsali

madan yaralı silahdaşlarımı döyüş meydanından çıxarı, onları nikbin ruhla təsəlli edir. Çünki, müharibənin ilk günlərində silahdaşları onu "xilaskar" deyərək çağırırlar, o, cəsurluğu, qayğısı və xoş rəftarı ilə sevilir onların qəlbində.

İgid cəğlumuzun zabit, səriştəli hərbiçisi olduğu nəzərə alınaraq onu müharibədə bölük komandirinin təbiyyə işləri üzrə müavini təyin edirlər. O, üzərində məsuliyyət hiss edərkən daha da cəsurluq nümayiş etdirir və qələbə əzmi ilə döyüşür.

Lakin düşmən üzərində qələbə çalmağı arzulayan Vusal Kazimov oktyabrın 27-də döyüş yoldaşları ilə Fizulinin Qacar kəndi və Şuşanın Daşaltı kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə düşməne ağır itkilər yaşatsalar da, həmin tarixdə növbəti döyüşdə igid həmyerlimiz düşməni ağır artilleriya hücumuna məruz qalmış qəlpə yarası almış, qəhrəmancasına şəhid olmuşdur.

Dostunu itirən ata. "Övladım! yanaşı dostumu, can sirdaşımı itirmişəm" söyləyən hörmət bəslədiyim Kamran müəllimin söhbətində heç də asan olmadı.

Şəhid ataları nə qədər məğrur dursalar da, içindəki yangı hər zaman alvuldur.

Ata gördüm hönkürtü ilə ağladı, "oğlum qəddimi eydi" dedi. Ata gördüm lal baxışla sanki "Vətən sağ olsun" dedi.

Professor təmkinlə, amma qəlbini odu ilə danışanda istər-istəməz ikimiz də kövrəldik...

"Həyatımda yaşadığım acılar, sonsuz qayğılar, çətin ruzigarla yanaşı övlad itkisi də, lap betər etdi məni...

Bacım qızı çox erkən yaşlarında qəfil dünyasını dəyişəndə yaxın əzi-zi kimi çox sarsıldım. Xeyli zaman özümə gələ bilmədim, elə pərişan halda bacımın dərdinə yanır, "yazıq bacı nələr çəkir" deyərək düşünürdüm.

Bax, bu gün elə vəziyyətdəyəm. Övlad itkisi çox ağır qəlb yandırdı. Yaralar köz bağlasa da, amma göynərtisi bir himnə bənd imiş kimi zaman-zaman sənlənir yaşayır...

Atamla aramızda dostluq telləri var idi. Çox təəssüf ki, müharibə veteranı atam 55 yaşında dünyasını dəyişdi və məni həyatda yalnız buraxdı: Ona görə oğlum dünyaya gələndə "onunla dost olacağam" deyərək düşünmüşdüm".

Bəli, biz ata-bala çox məhraban dost idik. Bu gün işə sanki qanadı qırılmış quşam. Amma qürurəm da, hədsizdir. Xoş halıma ki, oğlumun vətənpərvər igid kimi tarixdə izi qaldı.

Vusal hərbi xidmətə getməyə bələrdi. Qulaq pərdəsində qusur var idi. Lakin o, həkimim məcburən sağlamlıq olduğunu yazdırmışdı. Eyni zamanda 44 günlük Vətən müharibəsində də, könüllü orduya yazılmışdı. Belə xoşməramlı hərəkət yalnız Vətənə qəlbən bağlı olan igidlərdə olur.

Vusalın taleyində qəzalar çox olub, körpə ikən tez-tez xəstələnilirdi. Sonra bir dəfə ağır maşın qəzasında ölmədən döndü. Müharibədə sağ qolundan ağır yaralanıbdı. Amma fərqi nə varmadan düşməne qarşı nifrət hissi ilə döyüşüb.

(Davamı 16-cı səhifədə)

(Əvvəli 15-ci səhifədə)

Müharibə zamanı hər gün ona "İgidim, qələbə müjdəsini mənə yetir" yazırdım. Bu yazışma oktyabrın 26-na qədər davam etdi. Sonra əlaqə kəsildi.

Bu elə bir dövr idi ki, qəfil yatağa düşmüşdüm. Sağalmağıma ümid az idi. Vüsalımın acı xəbəri kəndə yayılanda məndən başqa bütün eloba duyur, yanır, yaxılır...

Yaradan mənə son olaraq, oğlumla yanıqlı halda vidalaşmağı da nəsim etmədi.

Heç zaman unudulmayan həmin ağır, dözülməz mənzərə indi danışdıqca gözümdə canlanır. Mən yataqda idim. Bayırda isə vay-şivən qopurdu. Nəfəs almaq üçün süni oksigen aparatı ağzımda olduğundan səs çıxara bilmirdim. Pəncərə açıq idi, zorla yastığa dirsəkləndim. Oğlumun cənazəsi çox sevdiyi üçrəngli bayrağa bükülmüş idi. Cənazəni qaldıranda cəmi üç saniyəlik baxışla övladımın vidalaşdım. Ondan sonra

ŞƏHİDİ ÜÇÜN BURNUNUN UCU GÖYNƏYƏN ATA

halım pisləşib...

Bilmirəm, bu ağır sınağı nədən yaşadım, hər halda Allah ən doğru olanı sevimli bəndəsinə yaşadır. Son olaraq onu demək istərdim ki, övladlarımız vətənpərvərcəsinə ən uca zirvəni fəth ediblər, biz də, igidlərimizin müqəddəs adını xoş əməllərimizlə yaşadaq ki, ruhları hər zaman şad olsun.

Son. Günlərlə yol gözləyən dərdli ailə qələbə sevincini göz yaşları ilə yaşayırlar. Nəhayət, uzun həsrətdən sonra şəhidimizin nəşi neytral zonadan götürülüb ailəsinə təhvil verilir.

29 noyabr 2020-ci ildə Lənkəranın Yuxarı Nüvədi kəndində qəbristanlıqda böyük iztihad və göz yaşları ilə qəhrəman eղlumuz Vüsal Kazımov müqəddəs torpağa tapşırılır. Hansı ki, igidimiz torpaqlarımızın bölünməzliyi uğrunda şirin canından olmuş şəhidlik zirvəsinə ucalmışdı.

Ölümündən sonra Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Vüsal Kamran oğlu Kazımov döyüşdə göstərdiyi qəhrəmanlığına görə "Vətən uğrunda", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Fizulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

P.S. Sükuta qər q olmuş məzarlıq. Beş il əvvəl telefonda fotosunu gördüyüm başdaşının indi önündəyəm.

Sanki baxışlar danışır. "Axır ki, gəlib çıxdız". "Gəldim şəhidim, qəhrəman igidimiz, qismət bu günə imiş, ruhun şad olsun, məkanın onsuz da cənnətdir!"

Gülnar ƏSƏDLİ,
jurnalist
Astara-Lənkəran